

γλυκάχλαδο, γλυκοκάλαμο, γλυκοκαλάμποκο, γλυκοκέρασσο, γλυκοκολόκυθο, γλυκοκύδωνο, γλυκολάχανο, γλυκολέμονο, γλυκόμηλο, γλυκοπατάτα, γλυκοπέπονο, γλυκορράδιο, γλυκόριζα, γλυκορροδιά, γλυκοστάφυλο, γλυκόσυκο, γλυκοκούκουττος, γλυκόπιτος, γλυκοπύρηνος, γλυκοφάγωτος, γλυκόχυμος κ.τ.τ. 2) Με ουσιαστικά ή ρήματα δια τὸν σχηματισμὸν ἐπιθέτων τὰ ὅποια φανερώνουν αὐτὸν ὁ ὁποῖος ἔχει εὐάρεστον, γλυκὺ τὸ σημαίνονμενον ἀπὸ τὸ δεύτερον συνθετικόν, ὅπως γλυκοθώρητος, γλυκόλαλος, γλυκομίλητος, γλυκόστομος, γλυκόφωνος, γλυκόχρωμος κ.τ.τ. 3) Με ἐπίθετα δια τὸν σχηματισμὸν ἐπιθέτων τὰ ὅποια φανερώνουν αὐτὸν ὁ ὁποῖος ἔχει, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν σημασιμένην ιδιότητα, καὶ τὴν γλυκύτητα ἢ τὴν ἀπόκλινσιν πρὸς τὸ γλυκὺ, ὅπως γλυκάλμυρος, γλυκάνοστος, γλυκογάλαξος, γλυκόξινος, γλυκόπικρος. 4) Με ἐπίθετα δια τὸν σχηματισμὸν ἐπιθέτων τὰ ὅποια φανερώνουν αὐτὸν ὁ ὁποῖος ἔχει μειωμένην τὴν σημασιμένην ιδιότητα ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ, ὅπως γλυκανάλατος, γλυκοκίτρινος, γλυκόμαυρος, γλυκομελάχρινος, γλυκόξανθος. 5) Με ρήματα δια τὸν σχηματισμὸν ρημάτων τὰ ὅποια φανερώνουν ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ με ἀπαλότητα, ἡπιότητα, ἡρεμίαν, τρυφερότητα, γλυκύτητα, ὅπως γλυκαγκαλιάζω, γλυκανασαίνω, γλυκοθυμοῦμαι, γλυκοποτίζω, γλυκοσβήνω, γλυκοσφίγγω, γλυκοτρομάζω, γλυκοχαιδεύω, γλυκοχαιρετῶ, γλυκοφωνάζω κ.τ.τ. 6) Με ουσιαστικά δια τὸν σχηματισμὸν ουσιαστικῶν τὰ ὅποια φανερώνουν τὸν πολὺ ἀγαπητόν, τὸν προσφιλέ, ὅπως γλυκαδερφός, γλυκαφέντης, γλυκογιός, γλυκοκόρη, γλυκοπέριδικα κ.τ.τ.

γλυκοαίματος ἐπίθ. κοιν. γλυκοαίματος βόρ. ιδιῶμ. γλυκογαίματος Ἰόνιοι Νῆσ. Κύπρ. Σκυρ. γλυκονγαίματος Μακεδ. (Ἐπανομ.) Σαμοθρ. γλυκόαιμος Πελοπν. (Γαργαλ.) — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ τοῦ οὐσ. αἷμα. Δια τὸν τύπ. γ λ υ κ ὸ αἷ μ ο ς πβ. γ α λ α ζ ὸ αἷ μ ο ς, δια τὸ ὅπ. βλ. γ α λ α ζ ὸ αἷ μ α τ ο ς.

A) Κυριολ. 1) Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει γλυκόγευστον αἷμα πολλὰ. Εἶνι γλυκοαίματος κὶ τοὺν τσ'μπᾶν τὰ κ'φά (ἀθόρυβα κουνούπια) Στερελλ. (Σπάρτ.) Συνών. κ α λ ὸ σ α ρ κ ο ς, κ α λ ὸ χ υ μ ο ς. Ἀντίθ. κ α κ ὸ σ α ρ κ ο ς, κ α κ ὸ χ υ μ ο ς, ξ ι ν ο αἷ μ α τ ο ς. 2) Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει, κατὰ τὴν πίστιν τοῦ λαοῦ, αἷμα γλυκὺ καὶ δι' αὐτὸ ἐπουλοῦνται ταχέως αἱ πληγαὶ τοῦ ἥπ. (Ζαγόρ.) κ.ά. Συνών. κ α λ ο αἷ μ α τ ο ς, κ α λ ὸ σ α ρ κ ο ς.

B) Μεταφ., αὐτὸς ὁ ὁποῖος προσελκύει τὴν συμπάθειαν, τὴν ἀγάπην, ὁ ἀξιέραστος διὰ τὴν, κατὰ τὴν λαϊκὴν πίστιν, γλυκύτητα τοῦ αἵματός του κοιν.: Τὸν ἀγαποῦν ὅλες οἱ γυναικες· εἶναι γλυκοαίματος κοιν. Δὲν εἶδα πιδ γλυκοαίματον ἄνθρωπο κοιν. Γλυκοαίματ' εἶναι. "Ολοὶ οἱ νιοὶ δοῦ χωριοῦ τσῆ κᾶνου βροξενιές Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Δὲν ἔχει πιδ γλυκοαίματον ἄνθρωπο. Ποτὲς δὲν εὐρέθη γανεὶς νὰ πῇ τὸ κακὸ τζῆ αὐτόθ. Εἶναι γλυκοαίματος πολὺ· δὲν εἶδες πῶς τοὺς μαζεῦει τοὺς ἀνθρώπους κοντά του! Πελοπν. (Αἰγιάλ.) Γλυκοαίματό 'ναι τὸ σιχαμένο, κὶ ὅπου γὶ ἄ βάη, τ' ἀγαποῦνε Κρήτ. (Μεραμβ.) "Ε, μ' ἀγαπᾶν ἰμένα γλέπ'ς! Εἶμι γλυκονγαίματος Μακεδ. (Ἐπανομ.) Αὐτὸς ᾧ εἶμι γλυκονγαίματος κὶ πάν' ἢ κόσμους 'ς τοῦ μαγαζὶ τ' (πάν' = πηγαίνει) Σαμοθρ. Ἡ Χριστίν' ἀγαποῦσε τὴ Χρυσούλα, γιὰτ' ἦταν γλυκοαίματη, καλόβολη κ' εὐμορφη Γ. Ξενόπ., "Ο κακὸς δρόμ., 16. || Ἄσμ.

Τοῦ γλυκονγαίματος οἱ γροθιές, χὰδια καὶ κανακά-
ρια

Ἰόνιοι Νῆσ. || Ποίημ.

Ἡ πόρνη ἢ γλυκοαίματη, καὶ πῆρε σου τὸ νοῦ
κὶ ἀνοίγοντας τὰ χέρια σου, γιὰ νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃς
ἔρριξες τ' ἄγιο κόνισμα 'ς τὰ σάπια τοῦ ἀβλακικοῦ
Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², 67. Συνών. κ α λ ο αἷ μ α τ ο ς.

γλυκοαιματοσύνη ἡ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ αἷ μ α τ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ω σ ύ ν η.

1) Ἡ κατὰ τὴν λαϊκὴν πίστιν γλυκεῖα γεῦσις τοῦ αἵματος κάποιου ἀτόμου, ἢ ὁποῖα προκαλεῖ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπάθειαν: Δὲν ἔχει ἄλλος ἄνθρωπος τὴ γλυκοαιματοσύνη τζῆ. 2) Μετων., ἡ ιδιότης τοῦ γ λ υ κ ὸ αἷ μ α τ ο υ, τοῦ συμπαθητικοῦ, τοῦ ἀγαπητοῦ, ἢ ὁποῖα προέρχεται ἀπὸ τὴν κατὰ τινα τρόπον γλυκύτητα τοῦ αἵματός του: Μωρ' εὐτά, παιδί μου, 'ναι γλυκοαιματοσύνες. Χίλια δυὸ κάνει κ' εὐτή, μὰ ποτὲ δὲν ἐλεήθηκεν ἓνας κακὸς λόος γιὰ λόου τζῆ (ἐλεήθηκεν = ἐλέχθη). Εἶδα γλυκοαιματοσύνη ἦτον εὐτή; Τσακωνοδαὶ βὲ πριὸς νὰ τὴ βρωτοπάρη.

γλυκοανατέλλω Σ. Μαρτζώκ., Ποίημ., 118.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ἂ καὶ τοῦ ρ. ἀ ν α τ έ λ λ ω.

Ἀνατέλλω ἡπίως, ἡρέμως, κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος προκαλεῖ γλυκύτητα, τέρψιν: Ποίημ.

"Οπου τὸ χάραμα γλυκοανατέλλει,
θέλω νὰ βροῖσκουμαι καὶ νὰ θωρῶ
τὸν ἥλιο ποὺ ἔξαφνα πρῶτα θὰ στέλλῃ
σ' ἐμὲ τὴ λάμψη του κ' ὕστερα ἐδῶ.

γλυκοανεντρανήτος ἐπίθ. ἐνιαχ. γλυκοντρανήτος Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ *ἀ ν ε ν τ ρ ᾶ ν η τ ο ς, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ἀ ν ε ν τ ρ ᾶ ν ι χ τ ο ς καὶ ἀ ν τ ρ ᾶ ν ι χ τ ο ς.

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος προσβλέπει με ζωηρότητα καὶ γλυκύτητα, ἐπὶ ὀφθαλμῶν ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Μάτια μου γλυκοντρανήτα καὶ σιανὰ 'ς τοῦ γνέμ-μαν, ποὺ πῆρετ' ἀποὺ πάνου μου ψυχὴν ζουήν κὶ πνέμ-μαν. Λυκ. (Λιβύσσ.)

γλυκοαρραβωνιάζω ἐνιαχ. γλυκοαρριβωνιάζω Θεσσ. (Τρίκερ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ἂ καὶ τοῦ ρ. ἀ ρ ρ α β ω ν ι ᾶ ζ ω.

Τελῶ εὐχάριστον, γλυκὺν ἀρραβῶνα ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Μάννα μου, ποὺ κοιμόμουν | κὶ γλυκοννειρευόμουν,
εἶδα κὶ οὐνειριάστηκα | κὶ γλυκοαρριβωνιάστηκα.
Θεσσ. (Τρίκερ.)

γλυκοαριὰ ἡ, ἐνιαχ. γλυκοαργιὰς ὁ, ἥπ. (Λάκκα Σούλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ λ υ κ ὸ ς καὶ τοῦ οὐσ. ἀ ρ ι ᾶ.

Τὸ δένδρον Δρύς ἢ ἀρία (Quaercus ilex ἢ Quaercus smilax) τῆς οἰκογ. τῶν Φηγιδῶν (Fagaceae) ἐνθ' ἄν.: Ὁ γλυκοαργιὰς κάνει τὰ γλυκοβέλινα ἥπ. (Λάκκα Σούλ.)

γλυκοασπάζομαι Θράκ. (Ἀρμενοχ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ λ υ κ ἂ καὶ τοῦ ρ. ἀ σ π ᾶ ζ ο μ α ι.

Ἀσπάζομαι με τρυφερότητα, γλυκύτητα: Ἄσμ.

"Αχ, μητέρα μ', δὲ θὰ ζήσω πιά,
φέρτε μου τὸν ἐραστή μου
νὰ τὸν γλυκοασπασθῶ.

